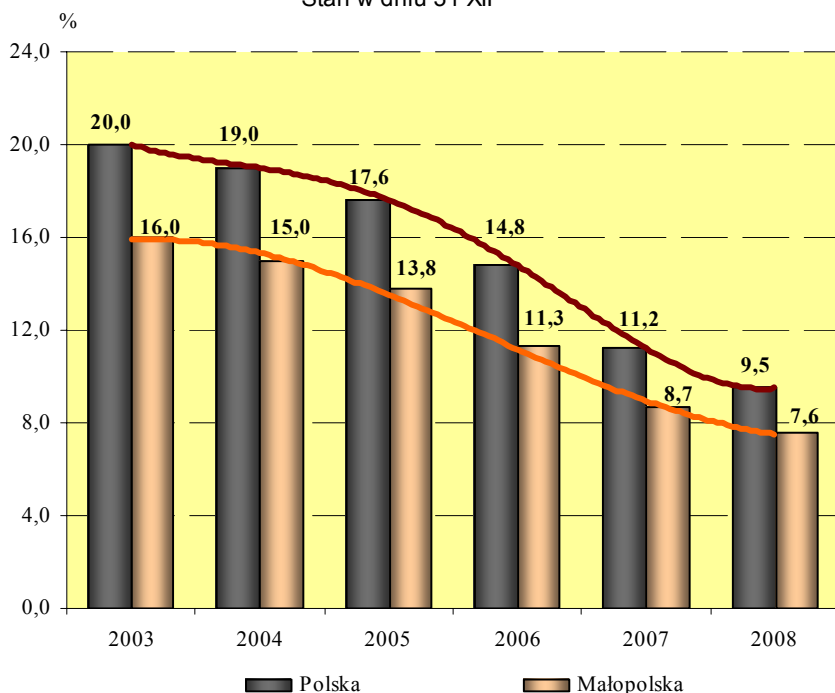

BEZROBOCIE REJESTROWANE W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM W 2008 R.

Wstąpienie Polski do Unii Europejskiej w maju 2004 r. skutkowało do końca 2008 r. spadkiem poziomu bezrobocia w kraju. Osiągnięcie takiego stanu rzeczy było możliwe w głównej mierze dzięki wykorzystywaniu środków z funduszy europejskich. Rada Europy corocznie, na wniosek Komisji Europejskiej, opracowuje wytyczne w dziedzinie zatrudnienia, w oparciu o które państwa członkowskie tworzą narodowe plany działania. Polska, wstępując do Unii Europejskiej, zmagala się z jednym z najwyższych poziomów bezrobocia wśród wszystkich państw Wspólnoty. W latach 2003-2008 w Polsce miał jednak miejsce ponad dwukrotny spadek **stopy bezrobocia rejestrowanego**¹, z poziomu 20,0% w roku 2003 do 9,5% na koniec grudnia 2008 r.

**Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie
małopolskim na tle Polski**
Stan w dniu 31 XII

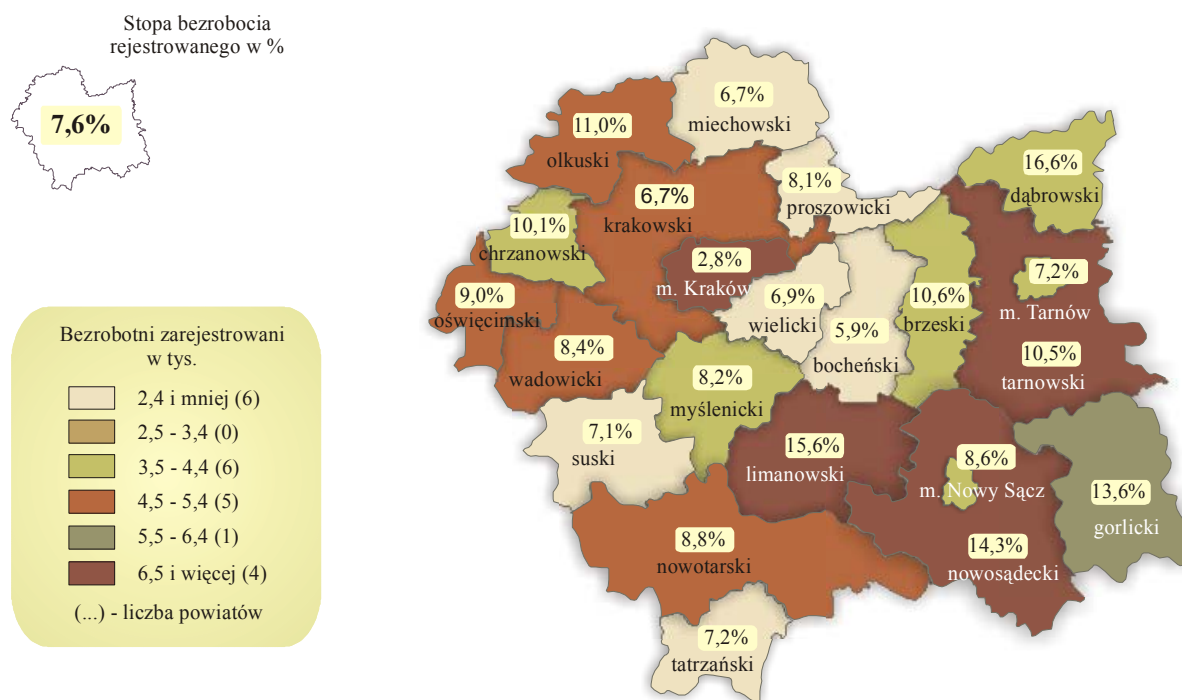

Ten pozytywny trend obserwowany w Polsce w latach 2003-2008 znalazł swoje odzwierciedlenie również w województwie małopolskim, gdzie **stopa bezrobocia** w ciągu analizowanych pięciu lat zmalała (podobnie jak ogólnopolska) ponad dwukrotnie z 16,0% w 2003 r. do 7,6% w końcu 2008 r.. Małopolska tym samym w końcu grudnia 2008 r. plasowała się na czwartej pozycji wśród województw o najniższej stopie bezrobocia, zaraz po województwach: wielkopolskim (6,4%), śląskim (6,9%) oraz mazowieckim (7,3%).

¹ **Stopa bezrobocia rejestrowanego** to procentowy udział liczby zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie cywilnej ludności aktywnej zawodowo.

W ujęciu terytorialnym w województwie małopolskim stopa bezrobocia rejestrowanego w skali roku 2008 obniżyła się we wszystkich powiatach i miastach na prawach powiatu, z wyjątkiem: powiatu proszowickiego i miasta Tarnów (wzrost po 0,4 pkt proc. w odniesieniu do stopy w końcu grudnia 2007 r.) oraz powiatu myślenickiego (wzrost o 0,1 pkt proc.). Największy spadek zanotowano w powiecie nowosądeckim (o 3,7 pkt proc.), gorlickim (o 2,8 pkt proc.) oraz chrzanowskim (o 2,6 pkt proc.), a najmniejszy w powiecie nowotarskim (o 0,3 pkt proc.), tatrzańskim (o 0,4 pkt proc.) i krakowskim (o 0,6 pkt proc.). W Małopolsce dostrzegalne jest duże zróżnicowanie przestrzenne bezrobocia. Najniższa zanotowana stopa bezrobocia była prawie sześciokrotnie mniejsza od wartości najwyższej. Najwyższą stopę bezrobocia w 2008 r. odnotowano w powiecie dąbrowskim (16,6%) oraz limanowskim (15,6%), natomiast najniższy wskaźnik zaobserwowano w mieście Kraków (2,8%). Niewiele gorsza sytuacja występowała również w powiecie bocheńskim (udział procentowy zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności cywilnej aktywnej zawodowo wyniósł 5,9%), krakowskim i miechowskim (po 6,7%).

Bezrobocie rejestrowane w województwie małopolskim w 2008 r.
Stan w dniu 31 XII

W małopolskich Powiatowych Urzędach Pracy według stanu z końca grudnia 2008 r. **zarejestrowanych** było 97,8 tys. bezrobotnych, w tym 57,7 tys. kobiet (59,0% ogółu). W odniesieniu do stanu z końca grudnia 2007 r. nastąpił spadek ogólnej liczby bezrobotnych o 13,1%, tj. o 14,8 tys. osób oraz spadek liczby bezrobotnych kobiet o 16,4% - o 11,3 tys. osób. Udział bezrobotnych kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych w stosunku do grudnia roku 2007 spadł o 2,3 pkt proc. W końcu 2008 r. było 54,3 tys. bezrobotnych **mieszających na wsi**, co stanowiło 55,5% ogółu zarejestrowanych. W stosunku do stanu z końca poprzedniego roku nastąpił spadek ich liczby o 7,3 tys. osób, jednak równocześnie ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 0,8 pkt proc.

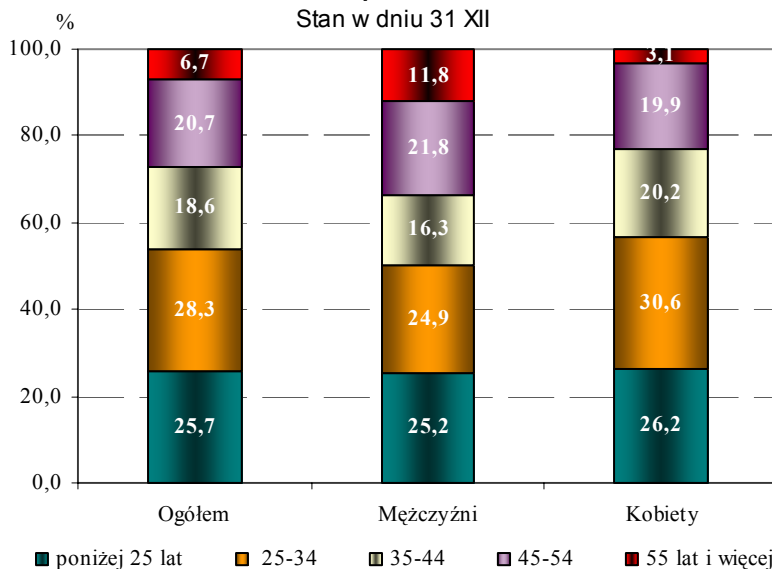
W ciągu całego 2008 r. liczba **nowozarejestrowanych** bezrobotnych wynosiła 153,2 tys. osób, tj. o 1,2% więcej niż rok wcześniej (o 1,9 tys. osób). Najwięcej osób w urzędach pracy zarejestrowało się we wrześniu (15,9 tys.) i w grudniu (15,5 tys.), natomiast najmniej - w maju (9,3 tys.) i w marcu (9,5 tys.). W omawianym okresie **wyrejestrowano** 168,0 tys. bezrobotnych, najwięcej w kwietniu (16,4 tys. osób), a najmniej w styczniu (10,7 tys.). W stosunku do roku poprzedniego liczba wyrejestrowywanych spadła o 8,7%, tj. o 16,0 tys. osób. Jako główne powody wyrejestrowania podawane były:

- podjęcie pracy (38,5%),
 - w tym pracy niesubsydiowanej (32,0% ogółu wyrejestrowanych),
- niepotwierdzenie gotowości do pracy (31,5%),
- dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego (7,1%).

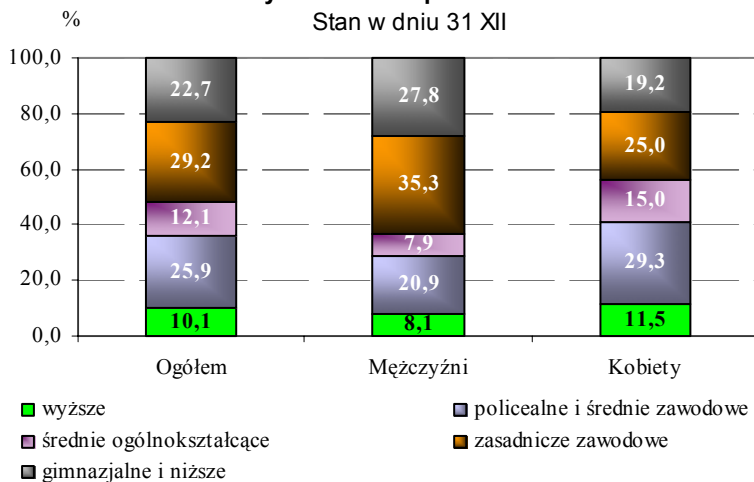
Problem bezrobocia w największym stopniu dotyka **ludzi młodych**, czyli osób poniżej 35 roku życia. Według danych z końca grudnia 2008 r. w Małopolsce stanowili oni 54,0% ogółu bezrobotnych (w roku 2007 - 50,4%). Liczba bezrobotnych **poniżej 25 roku życia** kształtowała się na poziomie 25,2 tys. osób (w 2007 r. - 25,8 tys.) stanowiąc 47,7% młodych bezrobotnych, natomiast populacja bezrobotnych w wieku 25-34 lata oscylowała wokół liczby 27,7 tys. osób (w roku poprzednim - 31,0 tys.). Odsetek bezrobotnych w wieku 35-44 lata, których w końcu 2008 r. było 18,2 tys., zmniejszył się w stosunku do grudnia roku 2007 o 1,5 pkt proc. Udział osób w wieku 45-54 lata w całej populacji małopolskich bezrobotnych spadł w odniesieniu do grudnia roku 2007 o 2,3 pkt proc., natomiast w grupie wiekowej 55 lat i więcej wzrósł o 0,2 pkt proc. Tak jak w roku poprzednim we wszystkich grupach wiekowych, z wyjątkiem osób powyżej 55 roku życia, większość bezrobotnych stanowiły kobiety.

Bardzo ważnym determinantem sytuacji bezrobotnych na rynku pracy jest **poziom wykształcenia**. Stałą tendencją obserwowaną także w roku 2008 jest największy udział w strukturze bezrobotnych osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Według danych na koniec grudnia było ich 28,6 tys. osób, tj. 29,2% ogółu zarejestrowanych (w roku poprzednim - 35,1 tys., tj. 31,2%). Kolejnymi pod względem liczebności grupami byli bezrobotni z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym - 25,3 tys. osób (w 2007 r. - 28,9 tys. osób, wzrost udziału w strukturze bezrobotnych o 0,2 pkt proc.) oraz gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym - 22,2 tys. (w 2007 r. - 27,8 tys., spadek udziału w strukturze bezrobotnych o 2,0 pkt proc.).

Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku i płci w 2008 r.
Stan w dniu 31 XII

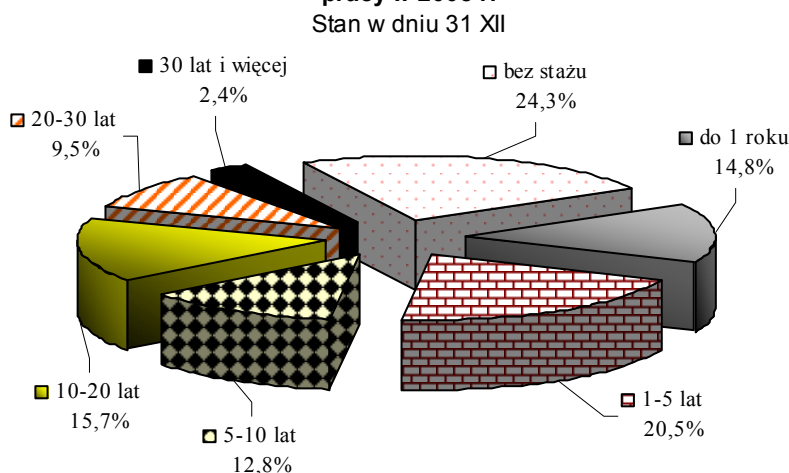
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wykształcenia i płci w 2008 r.

Najmniejszy odsetek wśród bezrobotnych w końcu grudnia 2008 r. stanowiły osoby z wykształceniem wyższym, których liczba w stosunku do grudnia 2007 r. wzrosła o 9,6% (o 0,9 tys.) do 9,9 tys. osób. Ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wzrósł tym samym o 2,1 pkt proc. Najmniejsze zmiany w stosunku do grudnia roku 2007 odnotowano wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Liczba bezrobotnych wzrosła o 95 osób, a ich udział w ogólnej strukturze bezrobotnych wzrósł o 1,7 pkt proc.

Uwzględniając w podziale bezrobotnych ich **staż pracy**, należy zwrócić uwagę na fakt ponad 75% udziału osób **poprzednio zatrudnionych** w ogólnej liczbie zarejestrowanych w województwie małopolskim. Wśród nich najwięcej było osób z praktyką zawodową od roku do 5 lat oraz od 10 do 20 lat, odpowiednio: 20,1 tys. i 15,4 tys. Natomiast najmniej liczną grupę tworzyły osoby z ponad 30-letnim stażem pracy, których na koniec 2008 roku było 2,4 tys. Osoby **bez doświadczenia** zawodowego w Małopolsce stanowiły grupę liczącą 23,7 tys. W większości grup bezrobotnych (poza osobami z ponad 20-letnim stażem pracy), po uwzględnieniu podziału względem płci, dostrzegana była procentowa przewaga kobiet.

Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według stażu pracy w 2008 r.

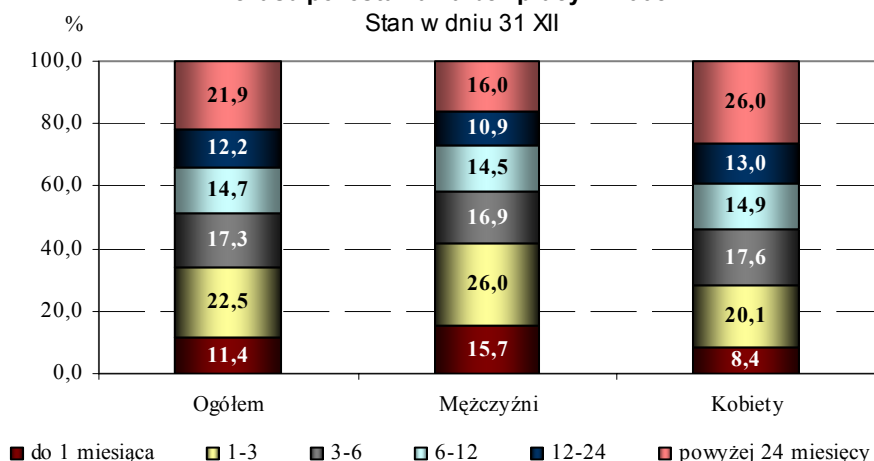

Analizując strukturę bezrobotnych pod względem **czasu pozostawania bez pracy** widoczna jest tendencja zmniejszania się liczby **długotrwale bezrobotnych**². Według stanu z końca grudnia 2008 r. 33,3 tys. osób pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy (34,1% wszystkich zarejestrowanych). W końcu grudnia 2007 r. było ich 51,7 tys. (45,9% ogółu), a 31 XII 2006 r. - 72,3 tys. (49,8%). Tym samym w skali roku nastąpił spadek ich liczby o 35,5%, a w przeciągu dwóch lat o 53,9%. Wśród bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy przeważały osoby będące bez pracy dłużej niż 2 lata (64,3%).

² **Długotrwale bezrobotni** - osoby bezrobotne pozostające w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy przez okres ponad 12 miesięcy.

Długotrwałe bezrobocie częściej dotyczyło kobiet niż mężczyzn. W końcu 2008 r. 67,6% bezrobotnych pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy to kobiety. Stanowiły one jednocześnie 39,0% ogółu populacji bezrobotnych kobiet (wśród mężczyzn odsetek ten wynosił 26,9%). Zjawisko długotrwałego bezrobocia skorelowane jest zarówno z krótkim stażem pracy bądź jego brakiem, jak i z niskim poziomem wykształcenia zarejestrowanych. Według danych z końca 2008 roku spośród wszystkich osób długotrwałe bezrobotnych 54,2% nie miało żadnego lub dysponowało doświadczeniem zawodowym rzędu maksymalnie 5 lat (w końcu roku wcześniejszego - 52,0%).

Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy w 2008 r.

Równocześnie 59,1% bezrobotnych pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy posiadało jedynie wykształcenie zasadnicze zawodowe, gimnazjalne, podstawowe lub niepełne podstawowe (w roku 2007 - 62,2%). Osób pozostających bez pracy stosunkowo krótko, tj. do miesiąca, w końcu 2008 r. było 11,1 tys. osób, niepracujący przez okres od 1 do 3 miesięcy - 22,0 tys., od

3 do 6 miesięcy - 16,9 tys., a od 6 do 12 miesięcy - 14,4 tys.

Zestawiając bezrobotnych poprzednio pracujących względem **rodzaju działalności** w ostatnim miejscu pracy największa liczba zarejestrowanych w końcu grudnia 2008 r. wcześniej zatrudniona była w następujących sekcjach PKD:

- przetwórstwo przemysłowe - 23,8%,
- handel i naprawy - 21,2%,
- budownictwo - 10,4%,
- działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała - 10,3%.

Spośród zarejestrowanych w Powiatowych Urzędach Pracy, najwięcej było bezrobotnych o następujących **zawodach i specjalnościach**:

- sprzedawca - 7199,
- asystent ekonomiczny - 2864,
- pracownik biurowy - 2499,
- kucharz - 2216,
- ślusarz - 2058,
- krawiec - 1969,
- robotnik gospodarczy - 1502,
- technik mechanik - 1435,
- robotnik budowlany - 1369,
- murarz - 1337.

Jednak najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych stanowiły osoby bez jakiegokolwiek zawodu, którą to grupę w końcu grudnia 2008 r. tworzyło 17,6 tys. bezrobotnych (w tym 60,9% kobiet).

Powiatowe Urzędy Pracy w 2008 r. przyjęły od pracodawców 73,8 tys. **ofert pracy**. W stosunku do roku poprzedniego oznacza to spadek o 9,2% (o 7,5 tys. ofert). W końcu grudnia 2008 r. dla bezrobotnych pozostało do dyspozycji 1,9 tys. ofert pracy (rok wcześniej ponad dwukrotnie więcej - 4,2 tys.), co warunkuje, że na 1 ofertę przypadały 52 osoby (rok wcześniej - 27).

Wybrane wydatki Funduszu Pracy w 2008 r.

Wydatki ogółem - 316,4 mln zł

w tym:

Zasiłki dla bezrobotnych - 108,3 mln zł

Promocja zatrudnienia - 189,2 mln zł

w tym:

- *stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne dla stażystów i osób podejmujących przygotowanie zawodowe bądź naukę - 77,9 mln zł,*
- *środki na podjęcie działalności gospodarczej - 53,1 mln zł,*
- *refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy - 17,8 mln zł,*
- *szkolenia - 14,1 mln zł,*
- *prace interwencyjne - 11,6 mln zł,*
- *roboty publiczne - 9,5 mln zł.*

Spośród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w małopolskich urzędach pracy w końcu grudnia 2008 r., 80,8 tys. (82,7%) to osoby **nieposiadające prawa do zasiłku** (w 2007 r. takich osób było 97,5 tys., tj. 86,6% wszystkich bezrobotnych). Tak jak w roku poprzednim największą liczbę bezrobotnych bez prawa do zasiłku odnotowano w Krakowie

(8,8 tys. osób wobec 12,4 tys. w 2007 r.) i w powiecie nowosądeckim (6,7 tys. wobec 9,1 tys. w 2007 r.), najmniejszą natomiast (również jak w roku 2007) w powiatach: miechowskim (1,3 tys. względem 1,5 tys. roku poprzedniego) i proszowickim (1,4 tys. w odniesieniu do 1,3 tys. w roku 2007). Od 1 czerwca 2008 r. wysokość podstawowego **zasiłku dla bezrobotnych** została ustalona na poziomie **551,80 zł** (wzrost w stosunku do wcześniejszego okresu o 13,50 zł). W 2008 r. wydatki **Funduszu Pracy** były wyższe o około 31,0 mln zł od poprzedniorocznych kształtując się na poziomie 316,4 mln zł. W ciągu całego roku Fundusz Pracy na wszystkie rodzaje zasiłków dla bezrobotnych przekazał 34,2% ogółu swoich wydatków, a ich wartość nominalna przedstawiała się sumą 108,3 mln zł. W stosunku do lat poprzednich dostrzegalna jest tendencja stałej obniżki wielkości środków przeznaczanych na ten cel. W 2007 r. na zasiłki dla bezrobotnych w ramach Funduszu Pracy przekazano 125,0 mln zł (43,8% ogółu wydatków), w 2006 r. - 149,7 mln zł (53,5%), a w 2005 r. - 167,4 mln zł (55,4%). Największy udział w wydatkach Funduszu Pracy w 2008 roku miały środki przeznaczone na **promocję zatrudnienia**, wyrażające się kwotą 189,2 mln zł, tj. 59,8% ogółu wydatków Funduszu (w 2007 r. na ten cel wydatkowano 146,2 mln zł, tj. 51,2%). Na promocję zatrudnienia bezrobotnych do 25 roku życia w 2008 r. przekazano 76,6 mln zł, tj. 40,5% wszystkich wydatków promocyjnych (przed rokiem 59,9 mln zł - 41,0%).

Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2008 r. sprowadzały się w głównej mierze do organizacji **staży** i **szkoleń**. Z obu tych form walki z bezrobociem skorzystało łącznie 21,8 tys. osób, z czego 11,6 tys. odbyło staż (w 2007 r. - 11,3 tys.), a 10,2 tys. wzięło udział w szkoleniach (rok wcześniej - 9,9 tys.). Do **prac interwencyjnych** w omawianym roku skierowano 2,9 tys. osób (3,5 tys. w roku poprzednim), do **robót publicznych** - 1,6 tys. (1,7 tys. w 2007 r.). Utrzymana została również tendencja coraz częstszego zakładania przez bezrobotnych własnej **działalności gospodarczej**. W ciągu całego roku 2008 na taki krok zdecydowało się 4069 osób, czyli o 28,3% więcej niż przed rokiem, o 67,0% więcej niż w roku 2006 i o 119,4% więcej niż w roku 2005. Świadczy to tym samym o coraz większej przedsiębiorczości osób dotkniętych zjawiskiem bezrobocia.

TABL.1 WYBRANE DANE O BEZROBOCIU REJESTROWANYM WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2008 R.
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bezrobotni zarejestrowani						Zmiana stopy bezrobocia w pkt proc.	
	ogółem	kobiety	bez prawa do zasiłku	z ogółem				
				w wieku				
				poniżej 25 lat	25-54	55 lat i więcej	względem XII 2007 r.	względem XI 2008 r.
WOJEWÓDZTWO	97813	57697	80847	25205	66085	6523	-1,1	+0,4
Podregion krakowski	16154	9003	13479	4659	10312	1183	-0,7	+0,6
bocheński	2051	1463	1687	740	1209	102	-1,3	+0,3
krakowski	5423	2896	4509	1457	3515	451	-0,6	+1,1
miechowski	1415	763	1270	368	931	116	-1,0	0,0
myślenicki	3523	1830	2805	980	2306	237	+0,1	+0,3
proszowicki	1548	817	1437	614	836	98	+0,4	+0,2
wielicki	2194	1234	1771	500	1515	179	-2,1	+0,4
Podregion m. Kraków	10628	5924	8791	1376	7960	1292	-1,0	+0,2
m. Kraków	10628	5924	8791	1376	7960	1292	-1,0	+0,2
Podregion nowosądecki ...	32327	19122	26148	8765	21890	1672	-1,6	+0,3
gorlicki	5690	3624	4592	1499	3975	216	-2,8	+0,2
limanowski	7068	4332	5561	1886	4883	299	-0,7	+0,5
nowosądecki	8629	5284	6656	2375	5889	365	-3,7	+0,5
nowotarski	5418	2952	4536	1746	3286	386	-0,3	+0,2
tatrzański	1874	841	1669	409	1246	219	-0,4	-0,4
m. Nowy Sącz	3648	2089	3134	850	2611	187	-1,1	+0,1
Podregion oświęcimski	20823	12797	17121	5200	14196	1427	-1,5	+0,5
chrzanowski	4217	2639	3701	1103	2869	245	-2,6	+0,7
olkuski	4977	2926	4268	1147	3468	362	-1,5	+0,5
oświęcimski	4751	3111	3814	1155	3317	279	-1,6	+0,5
suski	2189	1321	1639	617	1408	164	-0,8	+0,5
wadowicki	4689	2800	3699	1178	3134	377	-0,8	+0,5
Podregion tarnowski	17881	10851	15308	5205	11727	949	-0,5	+0,4
brzeski	3474	2265	2997	1049	2256	169	-1,1	+0,2
dąbrowski	3920	2105	3353	1231	2536	153	-0,8	+0,8
tarnowski	6461	4036	5551	2078	4067	316	-0,8	+0,4
m. Tarnów	4026	2445	3407	847	2868	311	+0,4	+0,3

TABL.2 ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY, WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STAŻU PRACY W 2008 R.
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Bezrobotni zarejestrowani	Według czasu pozostawania bez pracy w miesiącach					
		do 1	1-3	3-6	6-12	12-24	powyżej 24
OGÓŁEM	97813	11134	22003	16943	14411	11898	21424
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ^{a b}							
Do 1 miesiąca	11134	11134	x	x	x	x	x
1-3	22003	x	22003	x	x	x	x
3-6	16943	x	x	16943	x	x	x
6-12	14411	x	x	x	14411	x	x
12-24	11898	x	x	x	x	11898	x
Powyżej 24 miesięcy	21424	x	x	x	x	x	21424
WEDŁUG WIEKU							
18-24 lata	25205	3432	7694	6000	3885	2695	1499
25-34	27655	3474	6149	5021	4442	3539	5030
35-44	18181	1894	3465	2622	2433	2250	5517
45-54	20249	1807	3730	2601	2710	2527	6874
55-59	5672	479	847	626	848	757	2115
60-64 lata	851	48	118	73	93	130	389
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA							
Wyższe	9872	1277	2743	2085	1507	1095	1165
Policealne i średnie zawodowe	25317	2670	5532	4801	3948	3188	5178
Średnie ogólnokształcące	11839	1314	3187	2441	1878	1403	1616
Zasadnicze zawodowe	28608	3434	6159	4494	4072	3417	7032
Gimnazjalne i poniżej	22177	2439	4382	3122	3006	2795	6433
WEDŁUG STAŻU PRACY ^b							
Do 1 roku	14482	1774	3329	2454	2088	1642	3195
1-5	20096	2798	4986	3700	3012	2325	3275
5-10	12519	1399	2602	2052	1881	1542	3043
10-20	15365	1615	2968	2215	2069	1815	4683
20-30	9245	942	1910	1281	1460	1253	2399
30 i więcej	2364	327	525	377	595	295	245
Bez stażu	23742	2279	5683	4864	3306	3026	4584

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3-6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

Informację opracowano w oparciu o sprawozdawczość resortową MPiPS - 01 wraz z załącznikami oraz MPiPS - 2. Wysokość zasiłku dla bezrobotnych podano na podstawie danych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Nazwy „województwo małopolskie” i „Małopolska” używane są zamiennie.